

HOHLNÉ PROBSZT ÉVA

Hagyományörzés és megújulás az iskola kulturális életében

Miután 15 éve vagyok tagja a gimnázium tantestületének, munkám kezdete szinte egybeesik a fenntartóváltással, ami – érthetően – számos új lehetőséggel gazdagította valamennyiünk szabadidős tevékenységét. A szorosan az iskolai élethez kapcsolódó ünnepek – mint a tanévnyitó, a szalagtűző, a ballagás stb. – mellett megjelentek az iskola egyházi jellegéből fakadóan újak, majd 2000-től, miután csatlakoztunk az országos Arany János Tehetséggyonozó Programhoz, a lehetőségek tárháza a szabadidő okos eltöltésére még jobban bővült.

A nyárnak legelőször az újonnan érkező „aranyosok”¹ kénytelenek búcsút mondani, hiszen a Zánkára szervezett országos gólyatáborban minden évben részt veszünk. A fürdés mellett sokszínű program is várja őket a kézműveskedéstől az augusztus 20-ai tűzijátékig. Természetesen a többi új osztályunknak is jó, ha még a tanév megkezdése előtt összekovácsolódhatnak, nekik Alsóbélatelepre szervezünk „szecskatábort”, ahová az osztályfőnökükön kívül több leendő tanáruk is elkíséri őket; de vannak ott sportolók, énekkarosok is, az iskolai „köz”életre pedig a diákönkormányzat képviselői segítik felkészíteni őket. Ebben a táborban kemény erőpróbáknak is ki vannak téve a diákok, mint pl. a Badacsony megmászása, reggeli torna, vízi vetélkedő.

A tanévnyitó ünnepélyen már az újak is régi ismerősként üdvözlik egymást.

A tanév első hetében a hagyományos „Ki tud többet futni?” versengéstől hangos az udvar, a bejövő osztályok pedig már lázasan készülnek a szecska-avatóra, amit néhány éve két részre bontottunk: a füves pályán zajlik a 12. évfolyamosok játékos beavató-rituálja, ezt másnap a művelődési házban a kicsik bemutatkozó műsora és a szecska-bál követi. Még ezen az estén a 12. évfolyam éjszakai túrára indul, másnap reggel pedig a többiek is útra kelnek

---

¹ Utalás az Arany János tehetségfejlesztő Programban tanuló diákokra (a szerk.)

– többnyire gyalogosan, míg a 10. évfolyam drótszamárra pattan. A Mecsek kínálta lehetőségek kifogyhatatlanok.

Szeptemberben tervezzük meg az egész évre szóló kulturális programokat. Évente mintegy 80 színházberletet veszünk a Pécsi Nemzeti Színházba, de ezen kívül is – főleg osztályszinten – rendszeres színházlátogatók vagyunk Kaposvártól Budapestig, ill. kuriózumként meg kell említenem a szoros kapcsolatot a Deutsche Bühné-vel. Mindig megtöltjük a művelődési ház színháztermét a diákoknak szóló hangversenyeken, 2-3 hetente pedig különböző fotó- és képzőművészek, kézművesek munkáiból rendezünk kiállítást a bejárati galériában, ill. a díszteremben. Diákújságíróink nemcsak az iskola honlapján kaptak helyet, hanem megyei, sőt országos lapokban is jelennek meg írásaik. Mindannyiunk örömeire jól működik a Csokonairól elnevezett irodalmi önképzőkör, amely lehetőséget kínál a színjátszás, rendezés, versírás iránt elkötelezett gyerekeinknek. Gimnáziumunk énekkara mellett a kollégiumi Gospel-kórus is szereplési lehetőségekhez jut. Nagy népszerűségnek örvend a Világutazók Klubja és a kvízklub, a táncoslábúakat várja a Zelke néptáncscsoport, és sokat köszönhetünk a Dobos Katalin – Németh József művész házaspárnak, akik már 3 éve a szárnyaik alá vették az éneklő és versmondó diákjainkat. Ebben az időszakban tervezzük meg az ún. tantárgyi hónapok programját is, amelynek keretében az egyes szaktárgyak érdekes előadásokkal, kiállításokkal, játékos vetélkedőkkel igyekeznek egy hónapig a saját szakterületükre irányítani a tanulók figyelmét.

A tantestület épülése szempontjából fontosnak tartjuk a szakmai megújulást, az egymás munkájának megismerését, ezért minden ősszel szakmai napot szervezünk – kirándulással, kultúrálódással egybekötve – valamely testvériskolánkba. Többek között jártunk Miskolcon, Veszprémben, az idén pedig munkaközösségenként gyűjtöttük a tapasztalatokat Szegedtől Nagykanizsáig.

Az október a Reformáció jegyében telik. Krähling Dániel lelkész úr szervezésében egy színvonalas Bach-koncert jelenti a programsorozat felütését az evangélikus templomban. Ekkor szervezzük hagyományos Iskolanapunkat is, amelyen évente 25-30 – többnyire országos hírű – előadó, tudós, művész, sportoló, világutazó bővíti el gyerekeinket a délelőtt során. Filozófiánk: olyan személyiségeket elhívni, akiknek az életútja nem hétköznapi, hogy elhitesük tanítványainkkal: merjenek nagyot álmodni.

A novemberi egészség – héten is minden napra jut egy előadás, de közös teázás, egészséges ételek bemutatója is szerepel a napi teendők között.

Mint a gyerekek, mi felnőttek is örömmel tekintünk az adventi készülődés elé: Miután minden osztály elkészítette – profi virágkötő segítségével – saját

adventi koszorúját, további alkalmakat is teremtünk apró ajándékok elkészítésére (gyertyaöntés, hajtogatás, szalmaangyalkák stb.). Az első gyertyát szép áhítat keretében gyújtjuk meg, hamarosan pedig felállítjuk az épületekben a fenyőket. A fák és az intézmény dekorálása a 10. évfolyam dolga. A gimnáziumi nagy karácsonyfát a legkisebbek, a 7. osztályosok avatják fel egy kedves műsorral. December 6-án több Mikulás és krampusz is várja a tanításra érkező társakat, hogy egy-egy szaloncukorral, jó szóval kezdődjön az a nap, ami az intézményi dolgozók gyermekeinek is külön öröm: őket is meglátogatja a Mikulás, diákjaink pedig (báb)műsorral kedveskednek nekik. Kivesszük részünket a városi Mikulásból is: rövid zenés-verses összeállítással szórakoztatjuk a megjelent bonyhádiakat. Évfolyamonként ajándékprogramokkal lepjük meg diákjainkat: zenés, verses, színjátékos rendhagyó órákkal. Az idei tanévben – mint ahogyan két évvel ezelőtt is – egy Sopron–Bécs meglepetés hétvégét sorsoltunk ki egy busznyai tanulónknak. A karácsonyi istentisztelet helyszíne a majosi evangélikus templom lett, ahová kellemes gyalogsétával jutunk el, és amelyet forralt boros, forró teás süteményezés zár le a templomkertben. Megnövekedett tanulólétszámunk tette szükségessé, hogy az ünnepi műsort két helyszínen, egymással párhuzamosan tartsuk meg: az általános iskolai és előkészítő évfolyamoknak a kollégium dísztermében zárul le az óév, míg a „nagyok” a városi művelődési ház színháztermében élvezhetik a 10. évfolyam műsorát. A tantestület – nyugdíjasaival és gyesen lévő kismamáival kiegészülve – még kis időre együtt marad: az ünnepi ebédet követő karácsonyi koncerten, ahol tehetséges tanulóink játékában gyönyörködhetünk, már oldott hangulatban veszünk részt.

Az új évben a „malenkij robotra” elhurcoltakra emlékezünk először a városi és megyei német kisebbségi önkormányzatok képviselőivel, a német nemzetiségi kórossal, a túlélőkkel és családtagokkal közösen.

A január egyrészt kemény munkával telik, hiszen közeledik a félév vége, másrészt erre az időre esik hagyományos olaszországi sítáborunk. A félévzárást pihentető szakmai program követi: a tantestület és a dolgozók egy közös kiránduláson és vacsorán vesznek részt változatos helyszíneken: legyen szó a györkönyi tájházról és pincesorrról, a bikali kastélyról vagy a bátaszéki látnivalókról. Természetesen a diákokról sem feledkezünk meg. A kitűnő és jeles tanulók egész napos jutalomúton vesznek részt Harkány–Siklós–Pécs útvonalon, ahol a fürdés mellett egy kiállítás és színházlátogatás is helyet kap.

A hagyományos szalagtűzőt februárban tartjuk, erre roppant energiával a 11. évfolyam készül. Farsang idején a mohácsi busójárást is megtekinti egy osztályunk. Március közepén ismét zsong az iskola: ünnepeljük a 48-as forradalmat, bejövő osztályaink a közeli Petőfi-emlékhelyekkel ismerkednek, egy

kisebb csapat pedig a határon túli magyar területeken teszi tiszteletét – itt említhetném Lévát, Udvardot, Érsekújvárat, az utóbbi években pedig Bonyhád testvérvárosát, Tardoskeddet. A hajlíthatatlan evangélikus püspökről, Ordass Lajosról elnevezett országos retorikaversenyt szintén erre az időre szervezzük. A költészetnap programok után fogadjuk az ország egész területéről a háromnapos Gimnasionra érkező „aranyos” gyerekeket, amikor a sportversenyek mellett a megye kulturális sajátosságait is megismerhetik a tanulók.

Fontosnak tartjuk, hogy a megfeszített tempójú felkészítő munkában időt találjunk és szakítsunk önmagunk építésére, látóköri szűkítésére is. Ezért évente egy közös külföldi tanulmányúton veszünk részt munkatársainkkal, amelynek nem titkolt célja a „csapatépítés”. Így jutottunk el Prágába, Firenzébe, Horvátországba, Salzburgba, Szlovéniába és tavaly Krakkóba.

Májusban elballagnak a legidősebbek, mi pedig egy újabb kihívásnak próbálunk jól megfelelni: a magunk között csak „három M-es”-ként emlegetett ünnepre gondolok. Ez egy igazgatói állófogadással kezdődik, ahová iskolánk azon tanulóit, szüleiket és felkészítő tanárukat hívjuk meg, akik valamilyen területen messze vitték a gimnázium hírét. Erre az alkalomra díszbe öltöztetjük a tornatermet, a diákjaink által előadott ünnepi műsort nagy közös süteményezés és beszélgetés követi. A másnapi Mozgás – Művészet – Majális a gyerekek által legkedveltebb programnak számít. Minden osztály a saját táborhelyén főz, a vére menő és játékos sportversenyeket pedig osztályonkénti kulturális bemutatók színesítik. A késő délutánba nyúló eseményt néhány korábban érkező öregdiákunk is élvezheti már, hiszen másnap rendezzük meg a Bonyhádi Öregdiák Szövetség hagyományos, éves közgyűlése.

Az év vége közeledtével a 11. évfolyam 40 legjobbját jutalomútra delegáljuk a történelmi Magyarország területére: többnyire Erdélybe látogatnak el, de egyik évben a Felvidék is úticél volt. A pedagógusnapon egész napos kirándulásra indul intézményünk valamennyi dolgozója. Olyan programot állítunk össze erre az alkalomra, amelyen magánemberként nem mindig tudnánk részt venni. Megtiszteltetés számunkra, hogy azon általános iskolai kollégáink is velünk tartanak, akiket sok éven át tartó, színvonalas felkészítő munkájukért tantestületünk kitüntet.

Egész éves tevékenységünket evangélikus pedagóguskonferencia zárja, amely minden évben más-más városban talál otthonra, ahol immár testvériskoláink tantestületével, belső életével is megismerkedhetünk.

Ha valaki úgy gondolja, hogy most már a zavartalan pihenés hetei következnek: téved. Kevés iskola vállalja fel, hogy a nyárra is olyan sok, érdekes programot szervez, mint a mienk. Az említés szintjén sorolnám fel ezeket: a

hagyományos Tisza-túrákra, ökológiai táborát még sok más követi: cserkész-tábor, vándortábor, kvíz-tábor, a nyelvi és egyéb szaktáborok, valamint a világlátogatóink izgalmas útja, akik már megjárták Tunéziát, Törökországot, Korzikát, most pedig olaszországi vulkántúrára készülnek.

Nem említettem még a külföldi kapcsolatainkat. A németországról kolléganőm részletesen beszámol, de már több éve utaznak diákjaink Angliába, és büszkéek vagyunk a brüsszeli Európa-iskolával létesült angol nyelvű matematikatáborra is.

Adós maradtam a kollégiumi élet sokszínűségének bemutatásával, idő hiányában erről lemondtam, de az épület belső tereit díszítő fotók és más dokumentumok szavak nélkül is árulkodnak róla.

Hisszük, hogy a környezet is formálja az embert, ezért fontos számunkra tárgyi és élő környezetünk rendezettsége, tisztasága, esztétikuma.

Összegzésként egyetlen mondatot engedjenek még meg: ha nyitottak vagyunk egymásra és a világra, gyerekeink is könnyebben megtalálják a csak nekik szánt, helyes utat. Ezért, közös jövőnkért vállaljuk fel azt a széles körű tevékenységet, amelyről beszéltem Önöknek.

